

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Ç. Büke¹, G. Kitapçioğlu², G. Guliyeva¹, U. Önal¹,
HS. Akdeniz³, E. Aydın³, İ. Karaca³, B. Kılıçaslan³, E. Koç³

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Bornova-İzmir

¹Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

²Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı

³Tıp Fakültesi Öğrencisi

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Amaç;

- Sağlık çalışanlarında el hijyenine uyum oranı azdır
- Bu durum bilgi eksikliğinden çok bunun tutum ve davranışa yansımalarına ilişkin sorunlar ile ilişkilidir
- Bu çalışmada sağlık çalışanlarından farklı olarak yatan hastaların el hijyeni konusunda;
 - Bilgileri ve
 - Beklentileri araştırılmıştır

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Yöntemler;

- Çalışma 20–24 Mart 2014 tarihleri arasında yapılmıştır
- Ege Üniversitesi Hastanesi erişkin cerrahi ve dahili kliniklerinde yatan hastalarda yürütülmüştür
- On üç sorudan oluşan bir anket bire bir, yüz yüze görüşülerek hastalara uygulanmıştır

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Yöntemler;

- Çalışma öncesinde EÜTF klinik araştırmalar etik kurulundan onay alınmıştır
- Hastaların anket sorularına verdikleri doğru yanıtlardan pozitif yanıt skoru belirlenmiştir
- Elde edilen sonuçlar istatistik yöntemler ile yorumlanmıştır

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Dahil edilme kriterleri

- 18 yaş ve üzerinde hasta
- Erişkin cerrahi ve dahili kliniklerde yatıyor olmak
- Çalışmaya katılmayı kabul etmek

Dışlanma kriterleri

- 18 yaş ve altında çocuk hasta
- Yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalar
- Çalışmaya katılmayı kabul etmemek

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Bulgular;

- Çalışmaya katılan hasta sayısı 347 dir.
- 186'sı kadındır (%53.9)
- Üniversite mezunu sayısı 178 (%55.8) dir

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Bulgular;

No	Sorular	Evet (n)	%
1	El hijyeni ne demek biliyor musunuz?	267	79.0
2	Sağlık çalışanı size temas etmeden önce el hijyeni uygulamalıdır ?	337	97.4
3	Size temas etmeden önce sağlık çalışanına el hijyeni uygulayıp uygulamadığını sorabilirmisiniz?	66	19.0
4	Size temas etmeden önce sağlık çalışanını el hijyeni uygularken görmek ister misiniz ?	240	69.4

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Bulgular;

No	Sorular	Evet (n)	%
5	Sağlık çalışanı size temas ettikten sonra el hijyeni uygulamalıdır ?	326	93.9
6	Size temas ettikten sonra sağlık çalışanına el hijyeni uygulayıp uygulamadığını sorabilirmisiniz?	324	93.4
7	Size temas ettikten sonra sağlık çalışanını el hijyeni uygularken görmek istermisiniz ?	219	63.1
8	El hijyeni kampanyasında rol almak istermisiniz?	334	96.3

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Bulgular;

No	Sorular	Evet (n)	%
9	El hijyeni nasıl yapılır		
	Antimikrobiyal sabun ve su ile elleri yıkayarak	88	25.7
	Alkol bazlı el dezenfektanlarını ele uygulayarak	67	19.5
	Her iki şekilde	188	54.8

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Bulgular;

No	Sorular	Evet (n)	%
10	Damar yolu açılırken sağlık çalışanı el hijyeni uygulamalıdır?	317	91.4
11	Hastanın yatak çarşafına el ile temas sonrası el hijyeni gereklidir ?	242	69.7
12	El hijyeni mikroorganizmaların bir hastadan diğer hastaya bulaşmasını önlermi ?	327	94.5
13	Hastanın çevresindeki cansız eşyalara temas sonrası el hijyeni, hastalara mikroorganizma bulaşmasını önlermi ?	316	91.3

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Bulgular;

- Anketi yanıtlayanlar arasında;
- El hijyeni kavramını bildiğini belirtenlerin oranı %79 olmasına karşın bunun nasıl yapıldığını bilenlerin oranı %54.8 olarak saptanmıştır.
- Sağlık çalışanlarına hasta ile temas öncesi el hijyeni uygulayıp uygulamadığını sorabileceklerini belirtenlerin oranı düşük bulunmuştur [%19.0 (n:66)]

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Bulgular;

- Pozitif yanıt skoru el hijyeni kavramını bilen hastalarda daha yüksek saptanmıştır
(10.4'e karşın 9.7 p=0.018)
- Periferik damar yolu açılmadan önce sağlık çalışanlarının el hijyeni uygulaması gerektiğini belirtenlerin oranı el hijyeni kavramını bilen hastalarda daha yüksek saptanmıştır
(%72.7'ye karşın %56.3 Fisher Exact p=0.009)

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Bulgular;

- Periferik damar yolu açılmadan önce sağlık çalışanlarının el hijyeni uygulaması gerektiğini belirtenlerin oranı üniversite mezunlarında daha yüksek bulunmuştur

(%97.6'ya karşın %87.0 ki kare:9.8869 p=0.043)

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Bulgular;

- Hasta ile temas etmeden önce sağlık çalışanına el hijyeni uygulayıp uygulamadığını sorabileceklerini belirtenlerin oranı kadınlarda daha yüksek bulunmuştur

(K:%99.5 ; E:%91.8 Fisher Exact p<0.0001)

Hastanede Yatan Hastaların El Hijyenine Yaklaşımları

Sonuç ve Tartışma;

- Hastaneye yatan hastaların el hijyeninin önemi ve nasıl yapıldığı konusunda bilgilendirilmeleri ve
- Sağlık çalışanlarına el hijyeni uygulayıp uygulamadıklarını sorabilmeleri konularında hastaların cesaretlendirilmeleri sağlık bakımı ile ilişkili enfeksiyonların kontrolünde katkı sağlayabilir